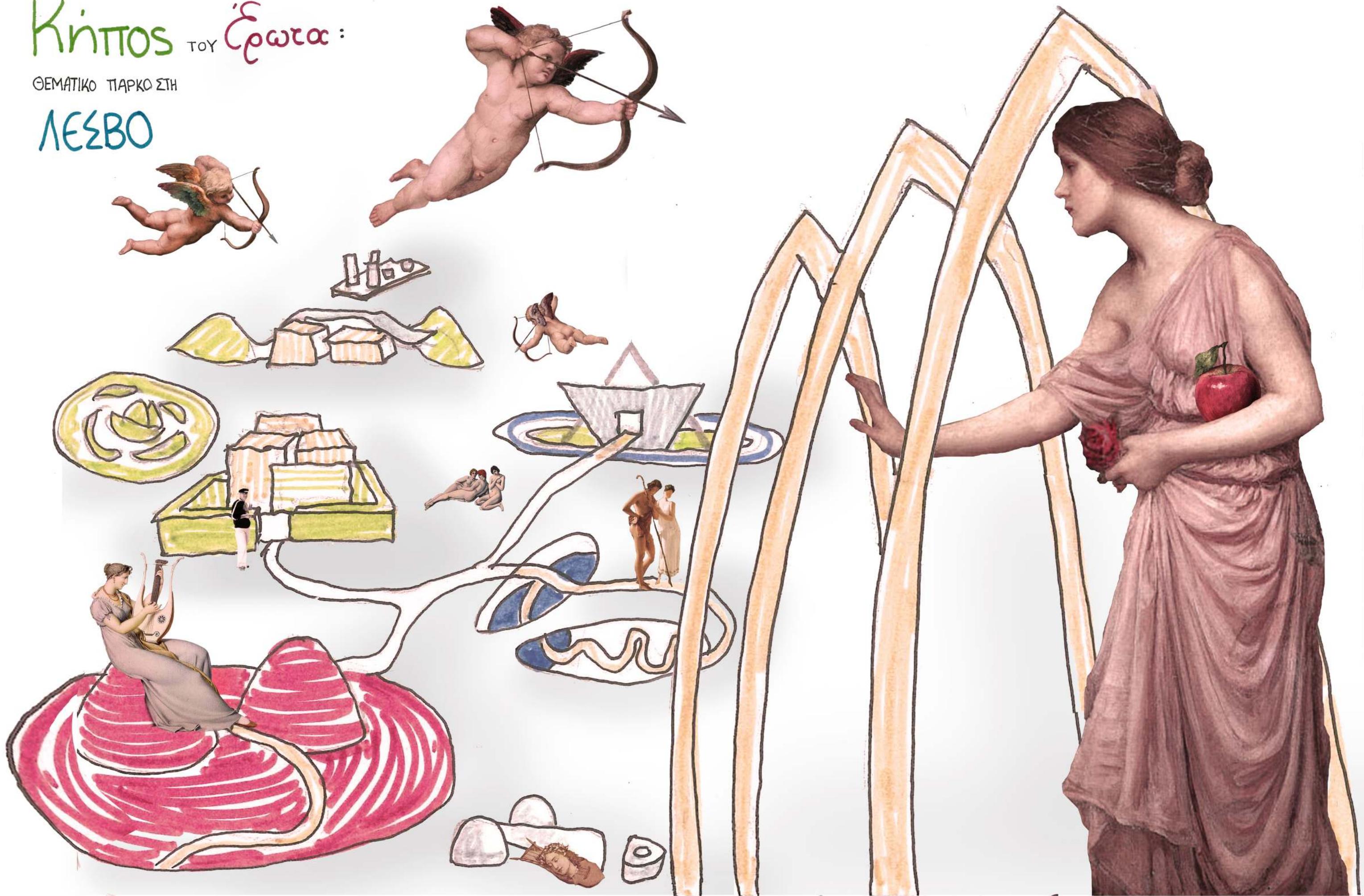

Κιπός του Έρωτα:

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΣΤΗ

ΛΕΣΒΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Κίππος τού Έρωτα:
ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΣΤΗ
ΛΕΣΒΟ

Σπουδαστές:
Καταχανάς Ρήγας
Χατζηβασιλείου Ελένη

Επιβλέπων Καθηγητής: Κ. Μωραΐτης

Σύμβουλοι:
Θ. Ζαφειρόπουλος, Α. Μιλτιάδου

Φεβρουάριος, 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ.....</i>	<i>1</i>
<i>ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ.....</i>	<i>3</i>
<i>1Η ΕΝΟΤΗΤΑ: “Η ΠΑΣΑΡΕΛΑ”.....</i>	<i>5</i>
<i>2Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΕΣΒΙΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ.....</i>	<i>7</i>
<i>3Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΛΕΣΒΙΟΙ.....</i>	<i>9</i>
<i>4Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....</i>	<i>10</i>
<i>ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΩΝ.....</i>	<i>11</i>

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ ΣΤΑ ΜΕΣΣΑ ΛΕΣΒΟΥ: ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Ο ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΦΑΝΤΑΣΙΑΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Μέσω της ερευνητικής μου εργασίας “Λεσβιακό Τοπίο: Φυσικό υπόβαθρο και πολιτισμική αναφορά” οδηγήθηκα στην άποψη ότι το τοπίο της Λέσβου διαθέτει κατα βάση ερωτικό χαρακτήρα. Η εν λόγω διπλωματική εργασία αποπειράται να απαντήσει στο εξής ερώτημα: Με ποιον τρόπο μπορεί να αναδειχθεί αυτός ο ερωτισμός που διαμορφώνει κυρίαρχα την ταυτότητα του λεσβιακού τοπίου στα πλαίσια της αρχιτεκτονικής πρακτικής;

Προτείνεται η δημιουργία ενός πολιτιστικού πάρκου, το οποίο θα έχει συγκεκριμένο θέμα, τον έρωτα. Αυτός ο θεματικός κήπος μέσα από τοπιακές διαμορφώσεις και τη δημιουργία μικρών μουσείων ή μνημείων σκοπεύει στην ανάδειξη της έννοιας του έρωτα, όπως την αντιλήφθηκαν σε όλο το φάσμα της ιστορίας σπουδαίοι Λέσβιοι και όχι μόνο πνευματικοί άνθρωποι. Απότερος στόχος του χώρου που προτείνεται, πέρα από την αναψυχή του χρήστη στη φύση, είναι η πολιτιστική και πολιτική διαπαιδαγώγησή του ως προς τη σωματική και ερωτική ελευθερία του ατόμου, ένα ανθρώπινο δικαίωμα που πρέπει να θεωρείται αυτονόμο το και θεμελιώδες.

Η εικόνα στα δεξιά είναι ένα κολάζ από διάφορους πίνακες της ευρωπαϊκής ζωγραφικής. Το κολάζ αυτό αποτελεί μια προσπάθεια φανταστικής απεικόνισης του θεμάτος, δηλαδή του κήπου του έρωτα στη Λέσβο. Η εικόνα αυτή αποδίδει το βασικό χαρακτηριστικό του φαντασιακού τοπίου την νησιού, το οποίο είναι ο ερωτισμός, εκπεφρασμένος μέσα από το έργο των περίφημων Λέσβιων λογοτεχνών. Το ερωτικό τοπίο της Λέσβου δομείται βάσει των παρακάτω αναφορών:

Ορφέας: σύμφωνα με το μύθο, ο “θείος μελωδός” μετά την αποτυχημένη προσπάθειά του να επαναφέρει στη ζωή την αγαπημένη του, Ευριδίκη, στράφηκε προς την ομοφυλοφιλία. Η απόπειρά του, να συμπαρασύρει σε ομοφυλοφικές τελετές τους άνδρες της Θράκης και να τους απομακρύνει ολοκληρωτικά από τις γυναίκες τους, οδήγησε στο βίαιο διαμελισμό του από τις Θρακιώτισσες. Το κεφάλι και η λύρα του Ορφέα κατέληξαν στις ακτές της Λέσβου, όπου περισυλλέχθηκαν από τους κατοίκους και τοποθετήθηκαν σε τοπικούς ναούς. Το κεφάλι του Ορφέα συνέχισε να τραγουδά και να χρησιμοδοτεί, εξαπλώνοντας τη φήμη της Λέσβου σε όλον τον αρχαίο κόσμο για το ορφικό μαντείο της. Ο ορφικός μύθος, ο οποίος είναι προγενέστερος της Σαπφούς, προμηνύει τη σύνδεση αυτού του τόπου με την υψηλή ποιητική δημιουργία αλλά και τον ελευθέριο ερωτικό αυτοπροσδιορισμό.

Οι καλλονές της Λέσβου: σύμφωνα με τα ομηρικά έπη οι γυναίκες της Λέσβου φημίζονταν για την απαράμιλλη ομορφιά τους, ενώ αναφέρεται και η αρπαγή τους από τους Έλληνες επιδρομείς ως λάφυρα-παλλακίδες. Ορισμένοι ομηρικοί μελετητές υποστηρίζουν, μάλιστα, πως ακόμα και η Χρυσήδα και η Βρυσήδα κατάγονταν από τη Λέσβο. Ο Μυτιληναίος ποιητής Αλκαίος αναφέρει ότι ήδη από την εποχή του γίνονταν καλλιστεία γυναικών στο νησί. Μερικοί ερευνητές υποστηρίζουν ότι όλη αυτή η φημολογία μετέτρεψε τη Λέσβο σε κέντρο ερωτικού τουρισμού κατά την αρχαιότητα, γεγονός που καταδεικνύεται και από την ερμηνεία του ρήματος “λεσβιάζειν”, που σημαίνει την εφαρμογή στοματικού έρωτα.

Σαπφώ: λυρική ποιήτρια της αρχαϊκής περιόδου που γεννήθηκε στην Ερεσό της Λέσβου. Στην ποίηση της χρησιμοποιεί με αριστοτεχνικό τρόπο μοτίβα της φυσής για να εξυμνήσει τον έρωτα και τη γυναικεία ομορφιά. Το όνομα της Σαπφούς αλλά και της Λέσβου, σήμερα, ταυτίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο με τη γυναικεία ομοφυλοφιλία.

Δάφνης και Χλόη: βουκολικό μυθιστόρημα του Λόγγον, γραμμένο το 2ο-3ο αι. μ.Χ., το οποίο πραγματεύεται την ιστορία της ερωτικής αφύπνισης δύο εφήβων, του Δάφνη και της Χλόης, μέσα στο εξιδανικευμένο φυσικό τοπίο της Λέσβου. Το αφίγγημα του Λόγγον είναι το μόνο από τα πέντε συνολικά σωζόμενα αρχαιοελληνικά μυθιστορήματα που άσκησε τόσο δριμεία επιρροή στη νεότερη ευρωπαϊκή τέχνη.

Οδυσσέας Ελύτης: ποιητής του 20ου αιώνα, Λέσβιος στην καταγωρή και από τους δύο του γονείς, κέρδισε το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1979. Οι αναφορές στον τόπο καταγωγής του είναι έκδηλες μέσα στο έργο του, ενώ είναι γνωστή και η επίδραση που άσκησε σε αυτόν η σαπφική ποίηση. Το “Μονόγραμμα” και “Τα Ρω Του Ερωτα” απότελουν δύο σπουδαία παραδείγματα της ερωτικής ποίησης του Ελύτη.

Άγιος Βαλεντίνος: μέσα από μια περιπτετειώδη πορεία κληρονομικών διαδοχών τα λείψανα του Άγιου Βαλεντίνου, του προστάτη των ερωτευμένων, κατέληξαν στον καθολικό ναό της Μυτιλήνης.

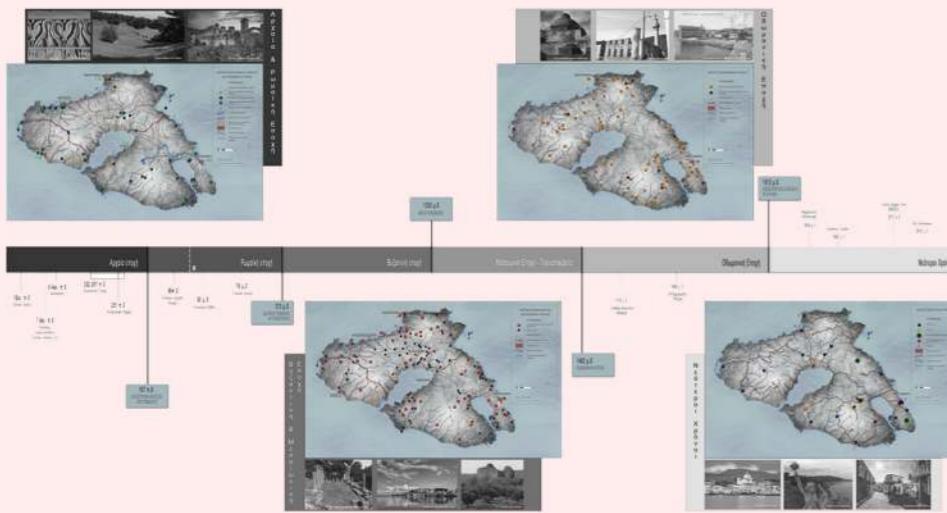

FOLLIES: Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΗΠΟΥ ΚΑΙ ΕΡΩΤΑ

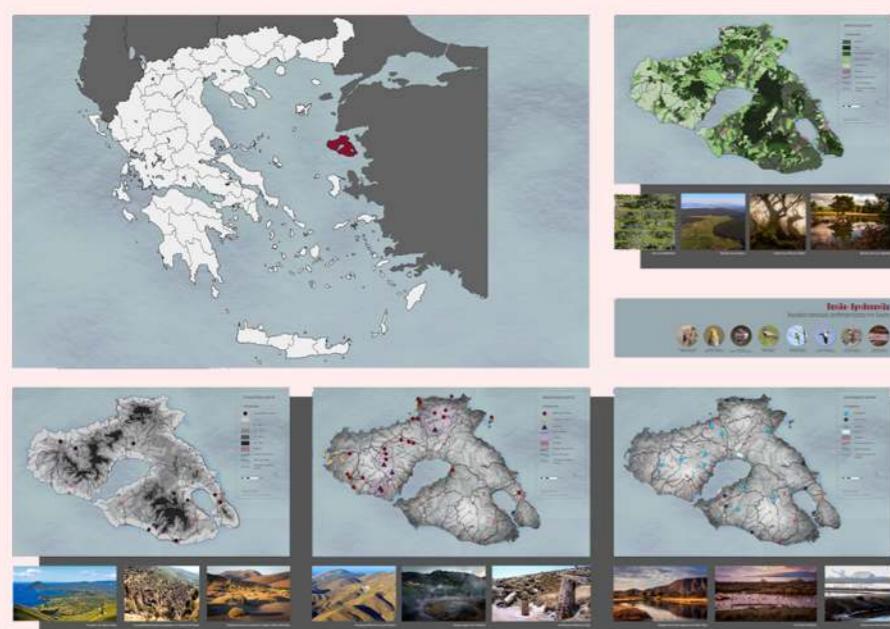
Η ιστορία της νεότερης ευρωπαϊκής τοπιοτεχνίας φαίνεται να συνδέει την εικόνα των κήπων με το ερωτικό στοιχείο μέσω της αρχιτεκτονικής. Από το 18ο αιώνα στη Γαλλία κατασκευάζονται μικρά κτίρια που έμοιαζαν με αρχαία ναῦδρια και λειτουργούσαν ως τοπόσημα μέσα στους κήπους. Η ονομασία αυτών των κτιρίων ως follies, που στα γαλλικά σημαίνει τρέλες, ερμηνεύεται με δυο διαφορετικές εκδοχές. Η πρώτη εστιάζει στην υπερβολή της εκκεντρικής όψης αυτών. Η δεύτερη επικεντρώνεται στη φημολογούμενη χρήση τους ως ερωτικά κρητσφύγετα, σύμφωνα με μυθιστορήματα της εποχής. Πολλά, μάλιστα follies, ονομάζονταν και ναοί του έρωτα, με χαρακτηριστικότερο αυτόν στους αγγλικούς κήπους των Βερσαλλιών. Οι κτιριακές υποδομές που δημιουργούνται στο πάρκο σχεδιάζονται ως μια σύγχρονη εκδοχή των follies του 18ου αι., μια υπενθύμιση της σχέσης κήπου και έρωτα.

Ο ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Το πραγματικό τοπίο της Λέσβου υπό το πρίσμα της ιστορίας χαρακτηρίζεται ως ένα παλίμψηστο, αποτέλεσμα της κομβικής θέσης του νησιού στον Αιγαϊκό χώρο, όπου οι αντιθετικοί πολιτισμοί της Δύσης και της Ανατολής ενώθηκαν δημιουργικά. Αν λάβουμε υπόψιν τη θεωρηση την έρωτα ως την αρμονική ένωση των αντιθέτων, τότε θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι ακόμα και το ανθρωπογενές τοπίο της Λέσβου διαθέτει ερωτικό χαρακτήρα.

Το σημαντικότερο στοιχείο που καθορίζει την ταυτότητα του φυσικού τοπίου της Λέσβου είναι η αντίθεση του άγονου, ηφαιστειακού, δυτικού τμήματος με τη γόνιμη και πυκνόφυτη ανατολική πλευρά. Γίνεται αντιληπτό, λοιπόν, ότι το αντιφατικό έδαφος της Λέσβου διέπεται από την ταυτόχρονη συνύπαρξη ευφορίας και αγριότητας, όπως ακριβώς και ο έρωτας. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι πέρα από το φαντασιακό τοπίο, ο ερωτισμός αναδύεται και από το πραγματικό τοπίο της Λέσβου.

ΜΕΣΣΑ ΛΕΣΒΟΥ: Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΩΡΟΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Η περιοχή που επιλέχθηκε για την ένταξη του Κήπου του Έρωτα ονομάζεται Μέσσα. Η ονομασία της οφείλεται στο ότι βρίσκεται κυριολεκτικά στο μέσον του νησιού. Εκεί υπάρχει και ένα σημαντικό μνημείο της αρχαιότητας, ο ναός των Μέσσων, στον οποίο είναι γνωστό πως είχε ιδρυθεί το κοινό της Λέσβου, μια μορφή πολιτικής και θρησκευτικής ένωσης για όλες τις πόλεις-κράτη του νησιού, όπως φαίνεται και στον άνω χάρτη. Σημερα η περιοχή δεν γνωρίζει ιδιαίτερη ανάπτυξη. Είναι κυρίως πεδινή, πλησίον του κόλπου Καλλονής και διαθέτει αγροτικό χαρακτήρα. Καθώς βρίσκεται στο κέντρο του νησιού, απέχει μόνο μισή ώρα από την πρωτεύουσα και δέκα λεπτά από την Καλλονή, το μεγαλύτερο οικισμό του νησιού μετά τη Μυτιλήνη, ενώ σε κοντινή απόσταση, υπάρχει πληθώρα αρχαιολογικών χώρων (μεσαίος χάρτης). Ένα ακόμα μοναδικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η λιμνοθάλασσα των Μέσσων, ένας νηρότοπος που αποτελεί προστατευόμενη περιοχή Natura. Στον κάτω χάρτη βλέπουμε το οικόπεδο που επιλέχθηκε με τον αρχαίο ναό των Μέσσων, τα άρια διαφόρων ζωάνων Natura, καθώς και το κύριο οδικό δίκτυο.

Η επιλογή της περιοχής των Μέσσων για τον σχεδιασμό του Κήπου του Έρωτα δεν είναι τυχαία. Σύμφωνα με τον λορικό ποιητή Άλκαιο τον Μυτιληναίο, στο ναό των Μέσσων τελούνταν καλλιστεία γυναικών κατά την αρχαιότητα. Η δημιουργία του πάρκου στα Μέσσα στοχεύει στην αναβίωση του παλλεσβιακού κοινού, που υπήρχε εκεί. Αυτή τη φορά, όχι με πολιτική ή θρησκευτική χρήση, αλλά με σκοπό την προβολή του ερωτικού τοπίου της Λέσβου ως μέσο διαπαιδαγώγησης του επισκέπτη σχετικά με το δικαίωμα της σωματικής και ερωτικής ελευθερίας του ατόμου.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ ΣΤΑ ΜΕΣΣΑ ΛΕΣΒΟΥ: ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

ΚΑΤΟΨΗ / ΤΟΜΕΣ / ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

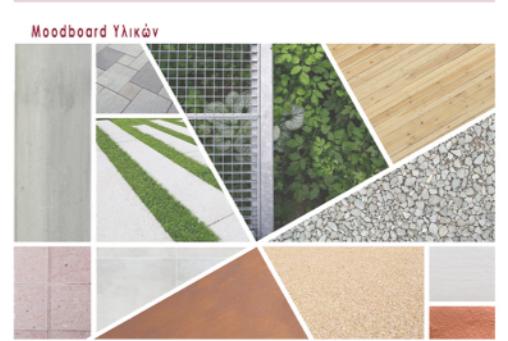
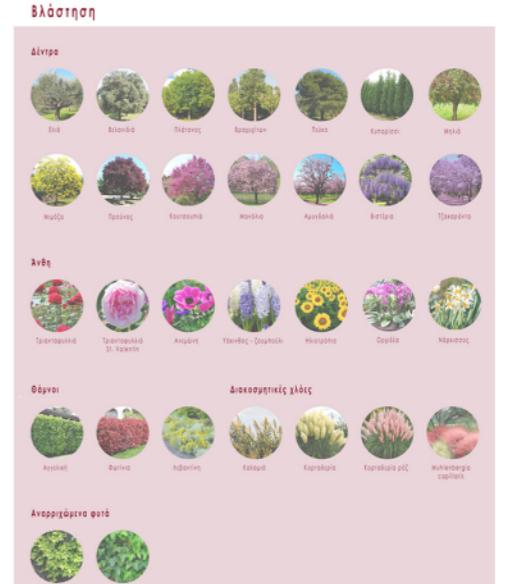
Από τη γενική κάτοψη του κήπου φαίνεται ότι η γεωμετρία των σχεδίων είναι κυρίως καμπυλόσχημη και εμπνέεται από τα φυσικά μορφώματα. Το οδικό δίκτυο, το οποίο έως σήμερα, φτάνει μέχρι τον αρχαιολογικό χώρο, επεκτείνεται προκειμένου να δημιουργηθεί η κατάλληλη εισόδος στο πάρκο, αλλά και ένας χώρος στάθμευσης. Η είσοδος στον κήπο γίνεται μέσω μιας αψιδωτής κατασκευής που δίνει την αίσθηση της πύλης. Πλευρικά της εισόδου, αναπτύσσεται ένα πλάτωμα από επιφάνειες ξύλινου deck, χαλίκιου, γραστίου και νερού. Η κίνηση από την είσοδο προς το εσωτερικό του κήπου γίνεται πάνω σε έναν απόλυτα γραμμικό άξονα, ο οποίος στη άλλη άκρη του οδηγεί στον αρχαιολογικό χώρο του ναού των Μέσσων, θέλοντας να τονίσουμε, έτσι, την σημαντικότητά του για τον κήπο. Η έμπνευση για αυτή την αυστηρή γραμμικότητα στο συγκεκριμένο σημείο ανάγεται σε μία κίνηση, η οποία μας μεταφέρει στην περίοδο, όπου γινόντουσαν στον αρχαίο ναό επίδειξης γυναικείας ομορφιάς. Στη μέση περίπου της διαδρομής, διαμορφώνεται ένας ανθόκηπος με αναφορές σε αρχαιοελληνικούς ερωτικούς μύθους, ενώ μετά από αυτό, η διαδρομή καταλήγει στο αρχαιολογικό μουσείο. Η ανάγκη οριοθέτησης του αρχαιολογικού χώρου, οδήγησε συνθετικά για το μουσείο, στον σχηματισμό δύο μικρών τεχνητών λόφων με το φυτεμένο δώμα του κτιρίου να προβάλει ανάμεσα τους σαν ενωτικό στοιχείο. Από εδώ και πέρα, ο σχηματισμός του μονοπατιού καθορίζεται αποκλειστικά από ελεύθερες καμπύλες, μια σχεδιαστική μέθοδος που συνάδει με τη γεωμετρία της φύσης και των ανθρώπινων σώματος και συνεπώς των ερωτισμού.

Σε ένα φυσικό πλάτωμα στο κέντρο του πάρκου έχουν τοποθετηθεί, ως μία ενιαία ενότητα, οι εγκαταστάσεις για το Λόγγο και την Σαπφώ. Η πρώτη είναι αφιερωμένη στο μυθιστόρημα “Δάφνης και Χλόη” του Λόγγου και πρόκειται στην ουσία για μια τοπιακή διαμόρφωση με ένα μικρό, υπόσκαφο, ψηφιακό μουσείο, που παραπέμπει στην εικόνα μιας διπλής εδαφικής κοιλότητας, σαν δυο αλληλουσυνδέομενα βάραθρα σε μικρογραφία. Το folly της Σαπφούς διαμορφώνεται από έναν τεχνητό κρατήρα και δύο μαστοειδείς λόφους, καθώς εμπνέεται από τη ηφαιστειογενές τοπίο της γενέτειρας πόλης της μεγάλης ποιήτριας, της αρχαίας Ερεσού. Στο μέσον αυτού του πλατώματος υπάρχουν δύο μεταβατικοί χώροι, οι οποίοι αντλούν την έμπνευση τους από δύο κοινά ερωτικά μοτίβα των δύο λογοτεχνών, τη φωτιά και το μήλο. Εν συνεχείᾳ, ένα μονοπάτι από διαδοχικά τμήματα ξύλινου deck οδηγεί στο λαβύρινθο του Ελύτη, όπου στα τοιχώματα αναγράφονται τα ερωτικά ποιήματά του.

Έχοντας ολοκληρώσει την ενότητα με τις εγκαταστάσεις των Λέσβιων καλλιτεχνών οδηγούμαστε προς τα πάνω στο folly που ονομάζεται Ερωτική Ένωση και είναι αφιερωμένο στην αρχαιοελληνική θεώρηση του έρωτα. Δύο αντίθετες μεταξύ τους πυραμίδες, διαφορετικής υλικότητας, συμπλέκονται και σχηματίζουν, τελικά, την ένωση δύο αντίθετων κόσμων, συμβολίζοντας είτε την ίδια την ερωτική ένωση είτε τη διττή ερωτική φύση που υποβόσκει σε κάθε άνθρωπο. Το τελευταίο folly του κήπου είναι αφιερωμένο στον Άγιο Βαλεντίνο, μιας και κάποια από τα λείγανα των βρίσκονται στον καθολικό ναό της Μυτιλήνης. Ο θρύλος συνδέει τον άγιο με το άνθος του ρόδου, το οποίο αποτέλεσε την κεντρική ιδέα για τη μορφολογία αυτής της εγκατάστασης.

Μια βαθμιδωτή τοπιακή διαμόρφωση οριοθετεί τον κήπο του έρωτα προς τα δυτικά και ονομάζεται «Αναβαθμοί του Ερωτα». Σε αυτές τις δύο βαθμίδες με τη σύνθετη γεωμετρία που χρησιμεύουν ως χώρος στάσης, δημιουργείται το καφέ του κήπου, το οποίο είναι υπόσκαφο και πλήρως ενταγμένο μέσα στην τοπογραφία τους ως φυσική συνέχειά τους. Από τον υπαίθριο χώρο του καφέ ένα μονοπάτι οδηγεί πίσω στην πασαρέλα ολοκληρώνοντας, έτσι, την περιήγηση στον κήπο του έρωτα.

Στις τομές του κήπου κυριαρχεί η προσπάθεια αντιμετώπισης της φύτευσης με τη λογική της ζωγραφικής απόδοσης του τοπιακού βάθους, που αποτέλεσε συνθετικό εργαλείο της ρομαντικής κηποτεχνίας του 18ου αιώνα.

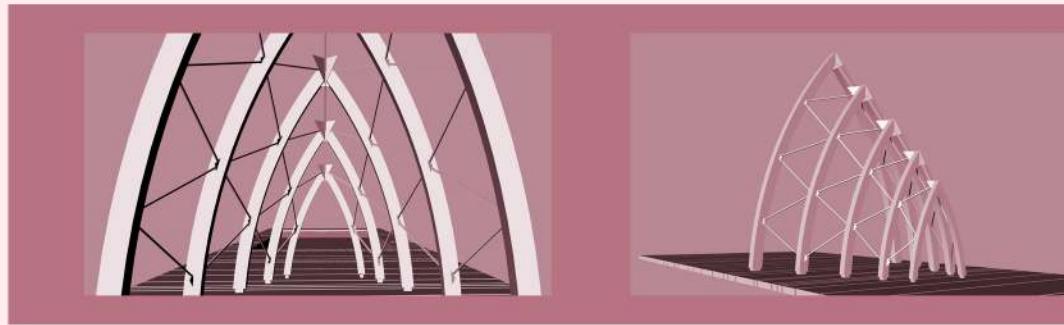
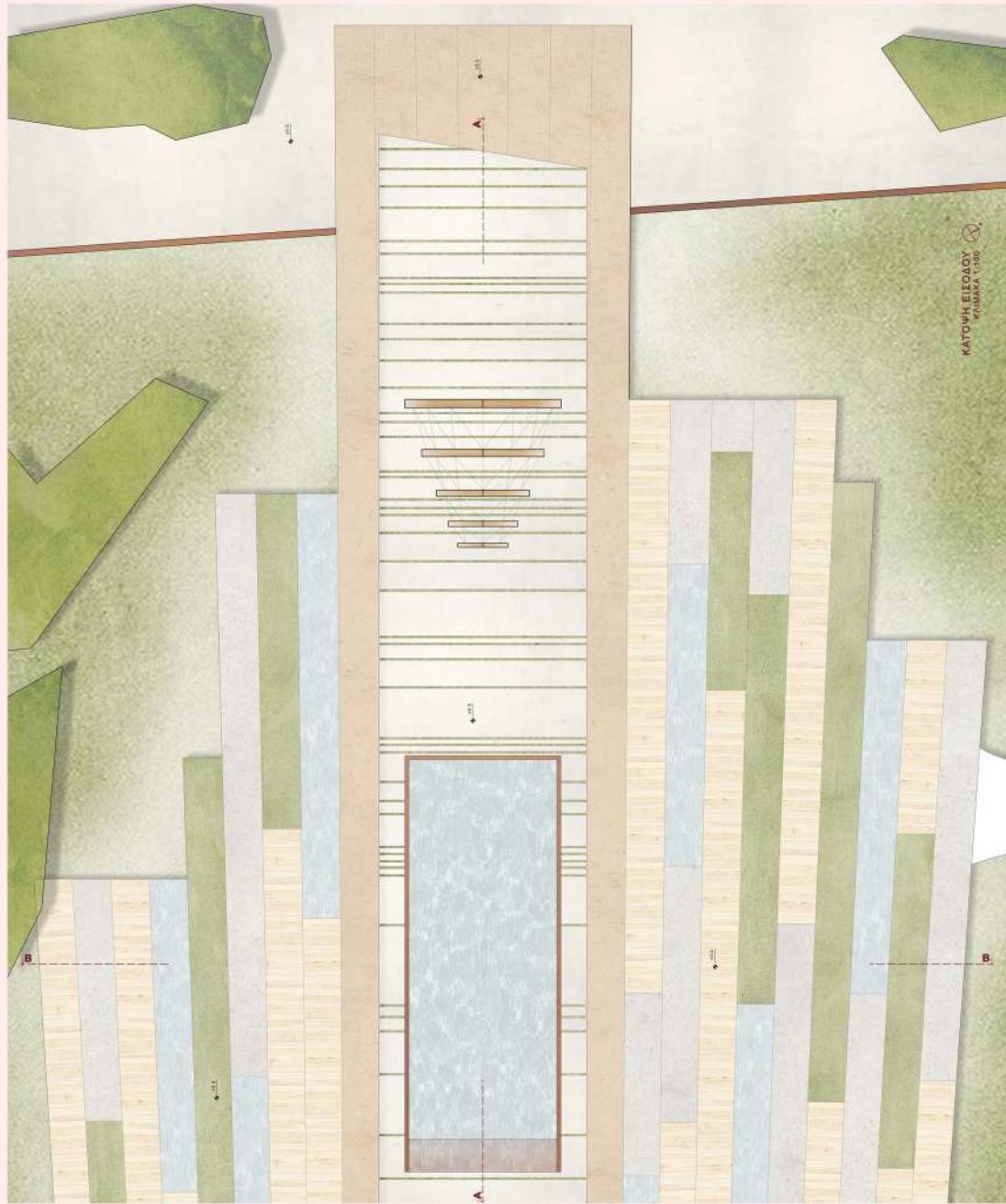

ΠΑΣΑΡΕΛΑ: Η ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟ ΝΑΟ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΣΤΕΙΩΝ

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ Η ΚΡΥΦΗ ΕΙΚΟΝΑ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΝΘΟΟΚΗΠΟΣ

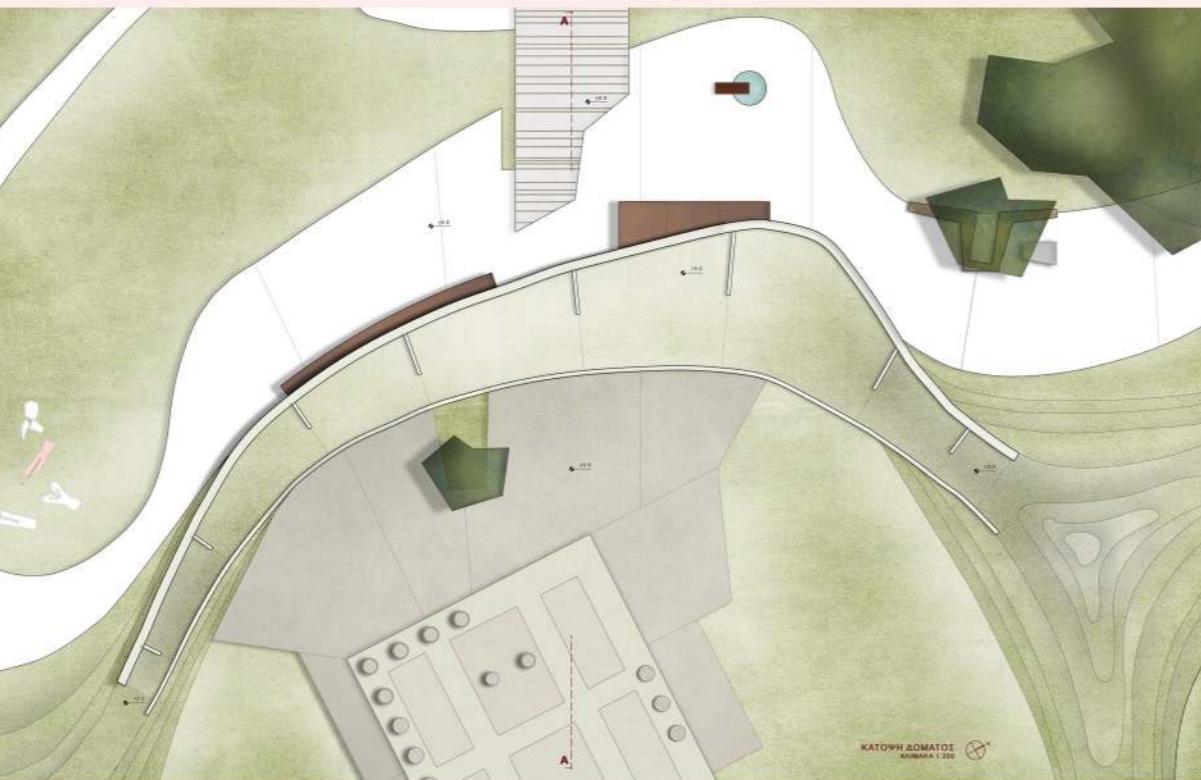

Πρόκειται για μια κατασκευή που η μορφή της παραπέμπει σε αγιδωτή πύλη. Η είσοδος αποτελείται από πέντε ξύλινα οξυκόρυφα τόξα με συνεχώς μειούμενες διαστάσεις. Ένα μεταλλικό δικτύωμα ενώνει αυτές τις πέντε διατομές από επικολλητή χυλεία, για να εξασφαλίσει την ευστάθεια και τη δυσκαμψία της κατασκευής. Ο αντικατοπτρισμός της πύλης σε μια ορθογωνική τεχνητή λίμνη που τοποθετείται αξονικά της εισόδου, σχηματίζει μια αφαιρετική εικόνα ενός αιδοίου.

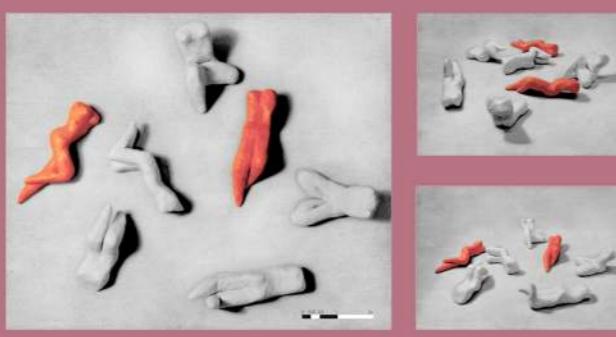
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΩΝ ΜΕΣΣΩΝ

Στο τέρμα της “πασαρέλας”, τοποθετείται το αρχαιολογικό μουσείο του Ιερού των Μέσσων. Επισημαίνουμε ότι, τόσο ο Αλκαίος όσο και η Σαπφώ, έχουν γράψει ποιήματα γι' αυτόν το ναό, ο μεν αναφερόμενος στα γυναικεία καλλιστεία που λάμβαναν χώρα εδώ και η δε τονίζοντας την ευρεία προσέλευση γυναικών στο χώρο. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, συνθετικά, το μουσείο αποτελείται από ένα φυτεμένο δώμα το οποίο προβάλλει από τις παρυφές δυο λόφων δημιουργώντας ένα σχήμα αγκαλιάς γύρω από τον αρχαίο ναό. Κάτω από το φυτεμένο δώμα, οι χώροι του μουσείου οργανώνονται σε δύο ορθοκανονικούς όγκους-κουτιά από κορτέν. Το μεγαλύτερο κουτί είναι ο χώρος έκθεσης των αρχαιολογικών ευρημάτων, ενώ το μικρότερο στεγάζει το εκδοτήριο και μια μικρή, αμφιθεατρική αίθουσα προβολών. Οι χώροι υγιεινής βρίσκονται κρυμμένοι πίσω από ένα καμπύλο τοίχο από μπετόν, ενταγμένοι στον όγκο της πλαγιάς. Η κίνηση κάτω από το φυτεμένο δώμα γίνεται ελεύθερα και ο χώρος είναι ημιυπαίθριος, ενώ από την πλευρά του αρχαίου ναού η πρόσβαση διακόπτεται από μία καφασωτή κατασκευή πάνω στην οποία αναρριχώνται φυτά. Η κατασκευή αυτή έχει ως στόχο την ελεγχόμενη είσοδο στον αρχαιολογικό χώρο και τη μερική απόκρυψη της θέασης προς τον αρχαίο ναό. Η προσβασιμότητα του αρχαιολογικού χώρου επιτυγχάνεται μέσω της δαπεδοστρώσης με το υλικό stabilizer, η οποία περιβάλλει τον αρχαίο ναό.

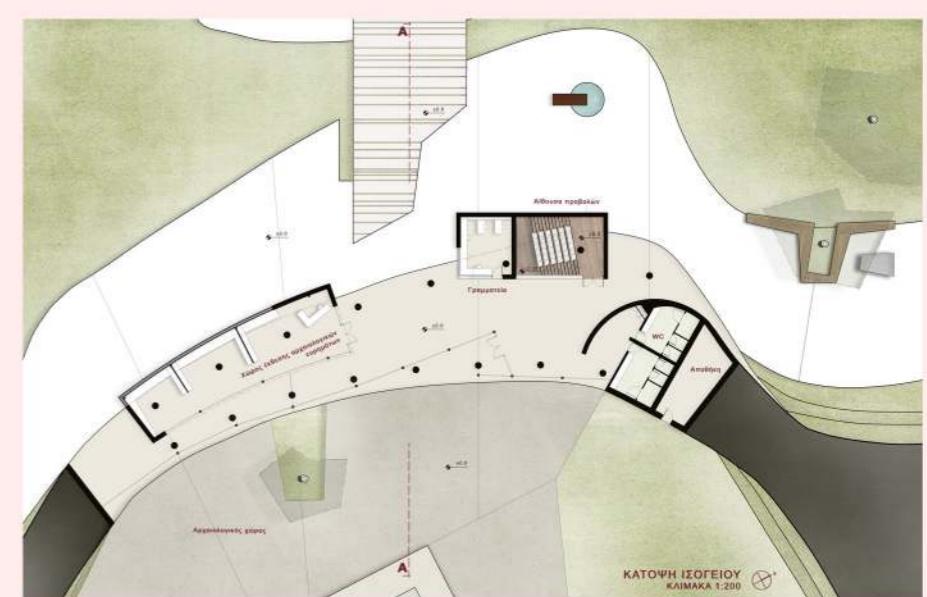
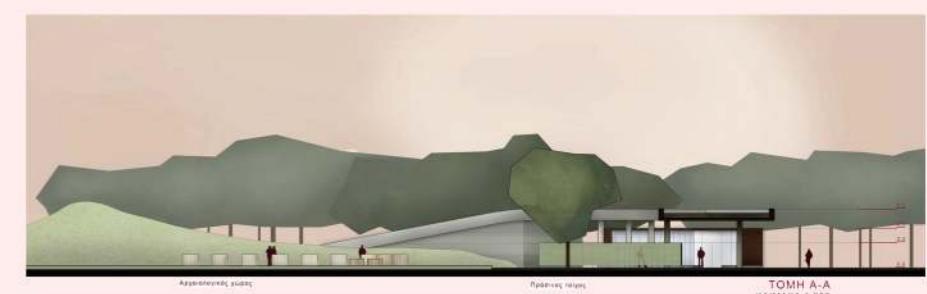

Μετά την είσοδο το ενθύγαμμο μονοπάτι οδηγεί στον μυθολογικό ανθόκηπο. Εδώ συνδυάζεται η ελεύθερη καμπύλη των γενικού σχήματος του ανθόκηπου με την ενθύγαμη διαμόρφωση σε λωρίδες των ανθοκαλλιεργειών. Η τελευταία υπενθυμίζει την εικόνα ενός αγροτικού τοπίου, αλλά, ταυτόχρονα, μοιάζει και με μια κουρελού, δηλαδή με το παραδοσιακό υφάδι, ένα υφαντό χαλί της άνοιξης. Έχουν επιλεγεί έξι είδη λουλουδιών, καθένα από αυτά συνδεδεμένο με έναν αρχαιοελληνικό, ερωτικό μύθο. Αριστερά, φαίνεται ο πίνακας που περιγράφει αναλυτικά αυτούς τους μύθους των συγκεκριμένων άνθεων.

ΕΠΤΑ ΛΕΣΒΙΔΕΣ

Στην Ιλιάδα τον Ομήρου ένα απόσπασμα αναφέρει ότι ο Αγαμέμνονας, δέχεται να επιστρέψει στον Αχιλλέα τις Λέσβιες παλλακίδες του, έτσι ώστε να γυρίσει στη μάχη λέγοντας τα εξής: “επτά γυναίκες θα του δώσω που είναι όξιες για έργα εξαιρετικά, όπως οι γυναίκες από την Λέσβο με γνωστικό μναλό, αυτές που, όταν κυρίευσε τη Λέσβο, τις πήρε ως λάφυρο και τις έδωσε σε μένα, γιατί τα κάλλη τους ξεπερνούσαν κάθε άλλης γυναίκας, αυτές τον δίνω και μαζί με αυτές και την κόρη του Βρισέα. Μια γλυπτική σύνθεση, που απεικονίζει επτά γυναικεία σώματα, εργαζόμενα δηλαδή στην ενότητα της αρχαιότητας. Τα δυο σώματα με το διαφορετικό χρώμα παραπέμπουν στη Χρυσήδα και τη Βρισίδα.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΙΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ: ΣΑΠΦΩ - ΛΟΓΓΟΣ - ΟΔ. ΕΛΥΤΗΣ

ΛΑΦΝΙΣ ΚΑΙ ΧΛΟΗ: TO FOLLY ΤΟΥ ΛΟΓΓΟΥ

Η ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΖΩΝΗ ΤΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΑΠΦΟΥΣ - ΛΟΓΓΟΥ

Δύο σημαντικές σκηνές του μνηστορήματος σκηνογραφούνται στο τοπίο:

- 1. ο κήπος του Φιλητά,** που μοιάζει με παράδεισο, καθώς ο ίδιος ο θεός Έρωτας λούζεται στα νερά του
- 2. το βάραθρο με τον καταρράκτη,** όπου οι δύο νέοι λούζονται γυμνοί, θαυμάζοντας ο ένας το σώμα του άλλου

Δημιουργούνται δύο αλληλοσυνδεόμενες εδαφικές κοιλότητες, μία για κάθε σκηνή.

Στην πρώτη, τον κήπο του Φιλητά το ξύλινο μονοπάτι διασχίζει την κατηφορική πλάγια για να φτάσει στη λίμνη του ερωτιδέα με τις τρεις πηγές. Το ξύλινο μονοπάτι συνεχίζει πάνω στη λίμνη και μεταβαίνει στη δεύτερη κοιλότητα.

Στα τοιχώματά της ρέουν καταρράκτες και σχηματίζονται μια ρηχή λίμνη. Πίσω από τους καταρράκτες βρίσκεται το υπόσκαφο μονσείο του "Λάφνις και Χλόη".

Δύο σημαντικές σκηνές του μνηστορήματος σκηνογραφούνται στο τοπίο:

- 1. ο κήπος του Φιλητά,** που μοιάζει με παράδεισο, καθώς ο ίδιος ο θεός Έρωτας λούζεται στα νερά του
- 2. το βάραθρο με τον καταρράκτη,** όπου οι δύο νέοι λούζονται γυμνοί, θαυμάζοντας ο ένας το σώμα του άλλου

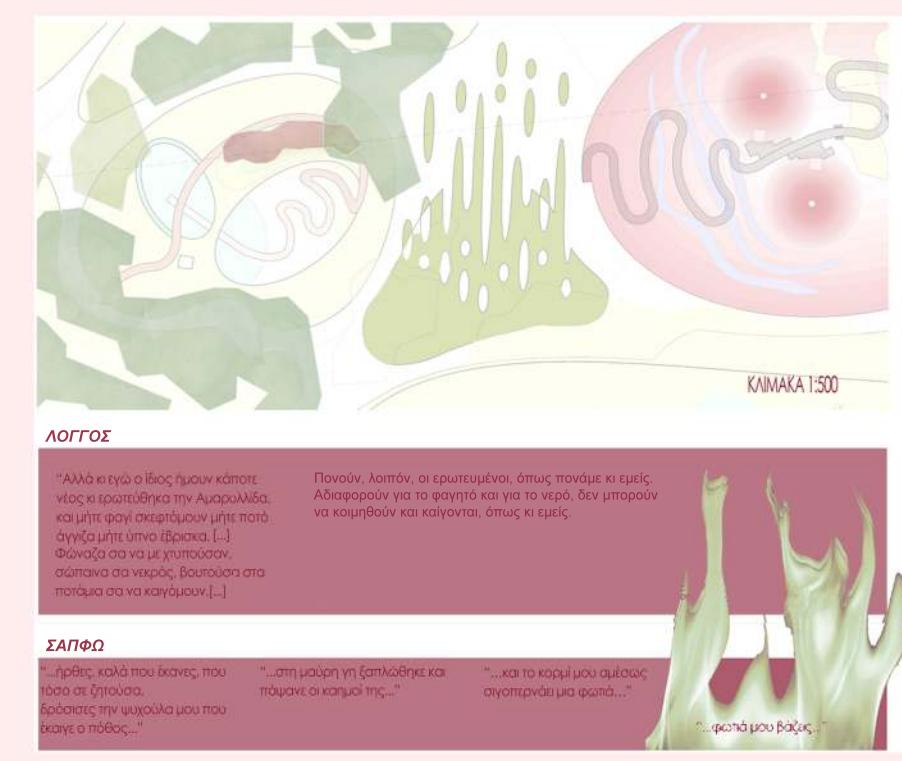
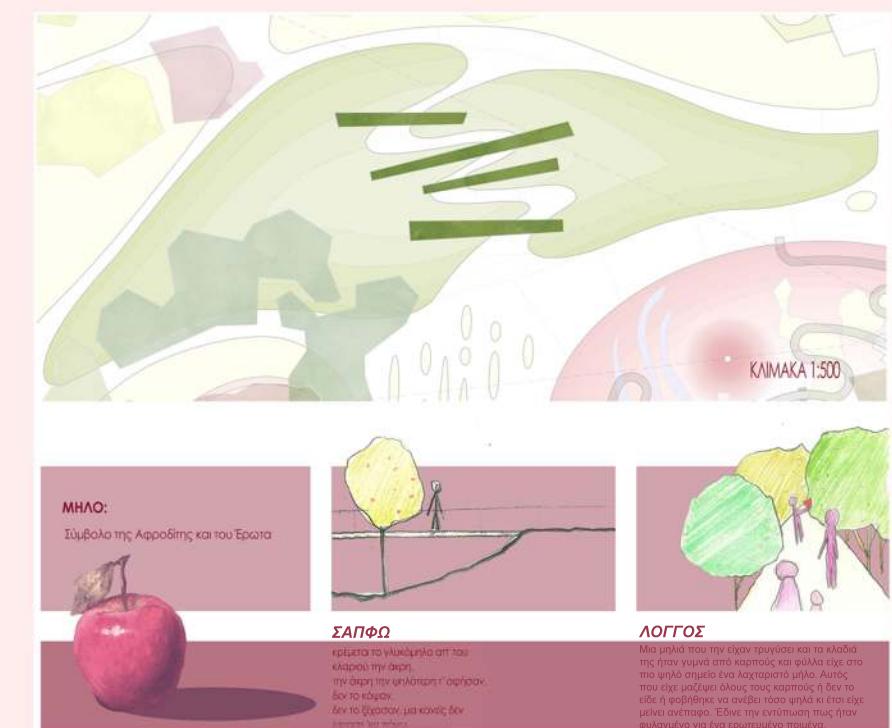
Δημιουργούνται δύο αλληλοσυνδεόμενες εδαφικές κοιλότητες, μία για κάθε σκηνή.

Στην πρώτη, τον κήπο του Φιλητά το ξύλινο μονοπάτι διασχίζει την κατηφορική πλάγια για να φτάσει στη λίμνη του ερωτιδέα με τις τρεις πηγές. Το ξύλινο μονοπάτι συνεχίζει πάνω στη λίμνη και μεταβαίνει στη δεύτερη κοιλότητα.

Στα τοιχώματά της ρέουν καταρράκτες και σχηματίζονται μια ρηχή λίμνη. Πίσω από τους καταρράκτες βρίσκεται το υπόσκαφο μονσείο του "Λάφνις και Χλόη".

Το σαπφικό μοτίβο του άκοπου μήλου, σύμβολο του ανεκπλήρωτου έρωτα...

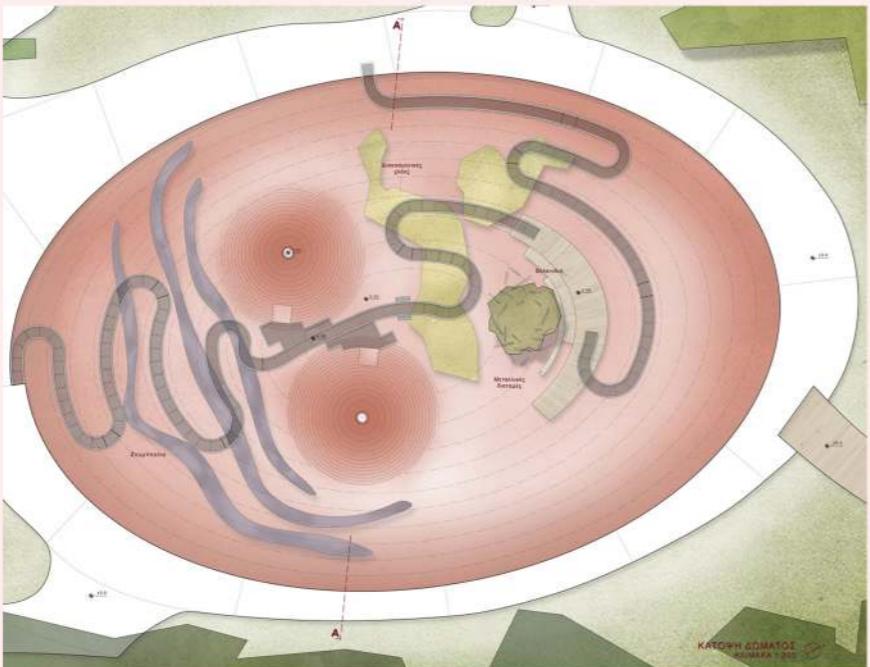
Δημιουργείται ένας μηλιώνας σε μια τεχνητή εδαφική κοιλότητα, την οποία διαπερνά εγκάρσια ένα ελικοειδές μονοπάτι. Ο περιπατητής αυτού του μονοπατίου διέρχεται ανάμεσα από τα φυλλώματα των μηλιών και μπορεί να πιάσει ακόμα και τα μήλα στα ψηλότερα σημεία.

Δημιουργείται μία σχηματοποίηση της πλάκας του μονοπατίου, ούτως ώστε να θυμίζει φωτιά. Οπές στην πλάκα αποκαλύπτονται επιφάνειες γρασιδιού, συνθέτοντας την εικόνα μιας χλοερής φλόγας. Η φωτιά είναι ένα στοιχείο που συχνά χρησιμοποιείται για να παρομοιάσει τον ερωτικό πόθο τόσο από τη Σαπφώ όσο και από τον Λόγγο.

ΦΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΤΗΘΗ: TO FOLLY THE SAPPHOYS

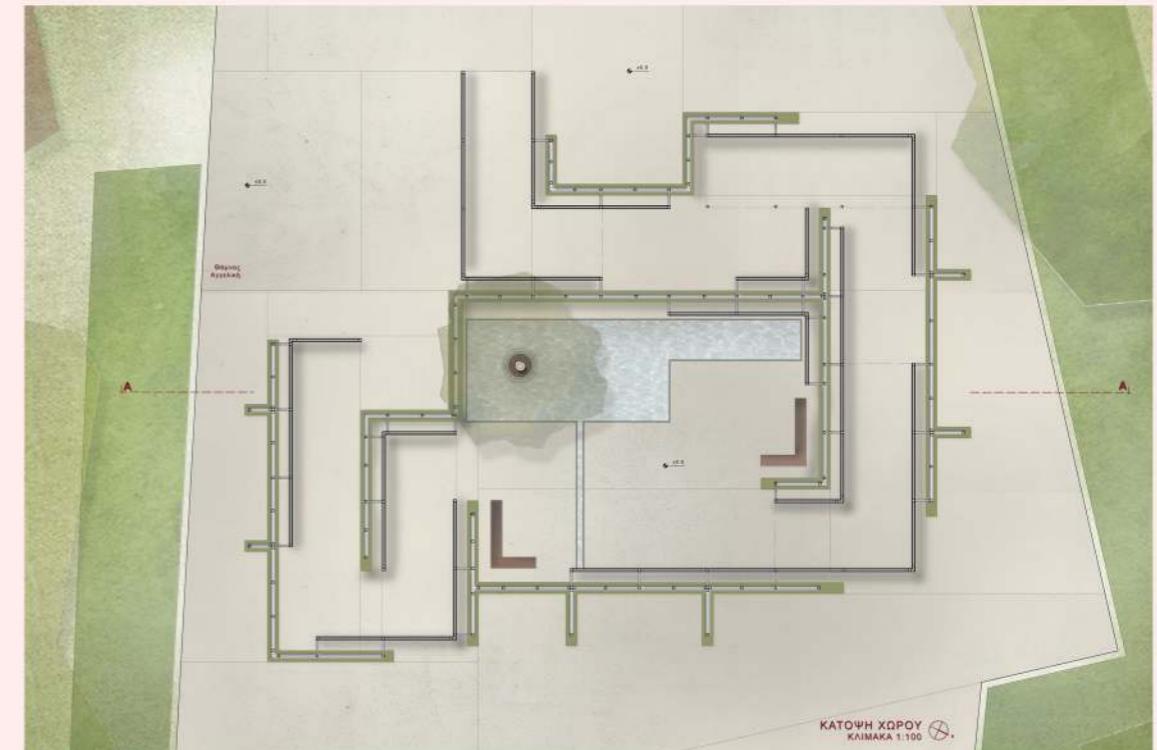
Δημιουργείται μια ελλειπτική κοιλότητα στο έδαφος, που καλυπτεται με κοκκινόχωμα, ώστε να θυμίζει τις καλδέρες του ηφαιστειακού τοπίου της Δυτικής Αέσθιου, απ' όπου καταγόταν η Σαπφώ. Άνο θολωτά κτίρια, που θυμίζουν γυναικείους μαστούς ή τύμβους ή ηφαιστειακούς δόμους, στεγάζουν το ψηφιακό μουσείο της Σαπφούς. Αυτά τα κελύφη διαθέτουν οπές, που δημιουργούν στο εσωτερικό την αίσθηση του έναστρου ουρανού και της Σελήνης, συχνό μοτίβο στην σαπφική ποίηση. Άνο ποιήματα της Σαπφούς που σκηνογραφούνται στο τοπίο αναλύονται στο πλαίσιο δεξιά. Η επιφάνεια των καμπυλόσχημου, υπερυψωμένου μονοπάτιου από κορτέν δομείται με μεταλλική εσχάρα.

ΠΟΙΗΜΑ	ΝΟΗΜΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ	ΣΚΙΤΣΟ ΙΔΕΑΣ
<p>σαν άνεμος μων τίναζε ο έρωτας το νον, σαν άνεμος που σε βουνό βελανιδιές ληγάει</p>	<p>η συνχρά καταστροφική κυριαρχία του έρωτα στον ανθρώπινο νον παρομοιάζεται με το λόγησμα της βελανιδιάς από τον άνεμο</p>	<p>το τίναγμα των ανέμων --> φυτική απόδοση με διακοσμητικές χλόες, οι οποίες πλέξονται ακόμα και με άνεμο χαμηλής έντασης</p> <p>το λόγησμα (της βελανιδιάς / του νον) --> φυτεύση βελανιδιάς και δημιουργία λαβύρινθου από κεκλιμένες κατοπτρικές διατομές; η κίνηση διαμέσου αυτού δημιουργεί φενδυσαθή- σεις και νοητική σύγχυση</p>	
<p>σα το ζωμπούλι στις πλαγιές που το πατούν τα πόδια των βοσκών στο χόμια κύλει το πορφυρό λουλούδι</p>	<p>παρομοίοση της συναυδηματικής συντριψής από έρωτα με το πάτημα των πορφυρών άνθεων από τα πόδια των βοσκών</p>	<p>το μονοπάτι υψώνεται πάνω από το έδαφος, ώστε να διέρχονται από κάτω οι φυτεύσεις των ζωμπούλων. Η επιφάνεια των μονοπάτων αποτελείται από μεταλλική επιφάνεια, ώστε να είναι ορατά στον περιπατητή τα ζωμπούλια και να του δημιουργέσται η ψευδοίσθηση των πατήματος αυτούν</p>	

ΠΟΙΝΤΙΚΟΣ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ: TO FOLLY ΤΟΥ ΕΛΥΤΗ

Δημιουργείται ένας λαβύρινθος από διάτρητους τοίχους κορτέν και θαμνότοιχους. Πάνω στα διατρητα πανέλα κορτέν αναγράφονται ερωτικά ποιήματα του Ελύτη με δύο διαφορετικούς τρόπους, με τα γράμματα ως κενά ή ως πλήρη. Ο Ελύτης παρομοιάζει το σχήμα της Λέσβου με ένα πλατανόφυλλο καταμεσής του πελάγους. Στο κεντρικό πλάτωμα του λαβύρινθου δημιουργείται ένα στοιχείο νερού, το οποίο πλαισιώνει ένας πλάτανος και το πανέλο με το συγκεκριμένο ποίημα. Τα πλατανόφυλλα, που θα επιπλέουν στην επιφάνεια αυτού του υδάτινου στοιχείου θα ενσαρκώνουν αυτήν την εικόνα του Ελύτη για τη Λέσβο.

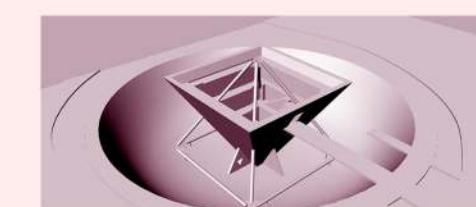
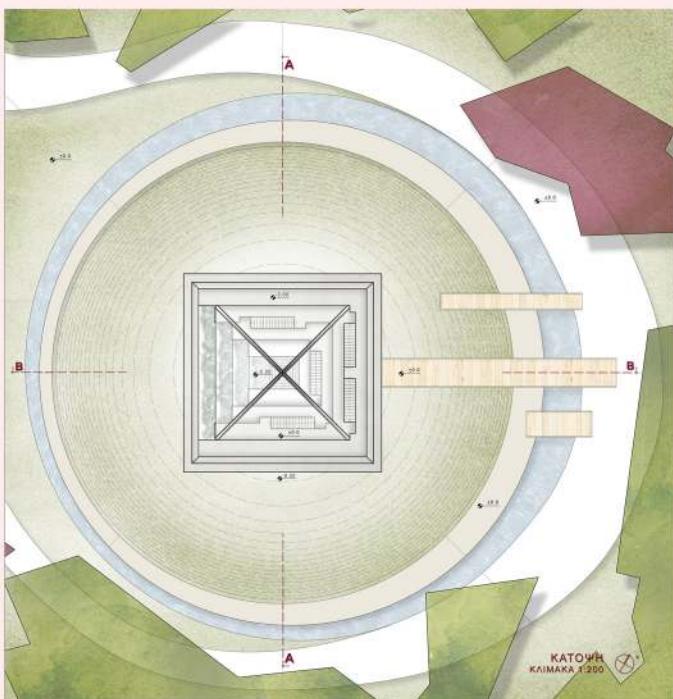
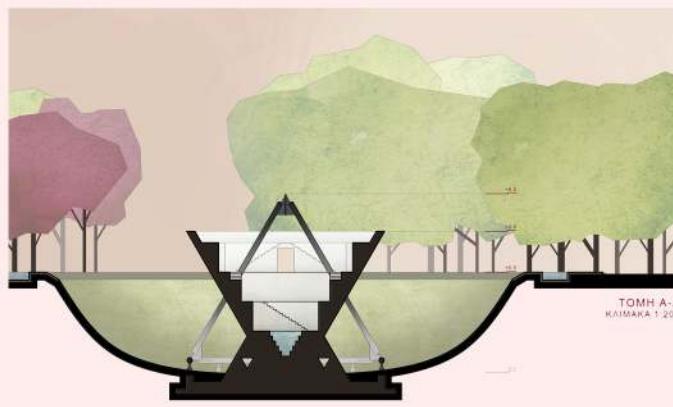

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΛΕΣΒΙΩΝ ΕΡΩΤΙΚΩΝ: ΟΡΦΕΑΣ - ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ

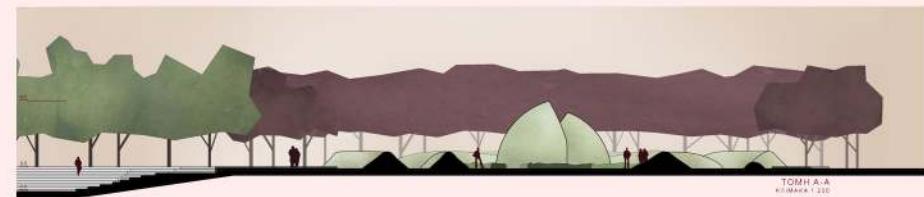
ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ: ΤΟ ΔΙΣΥΠΟΣΤΑΤΟ ΤΟΥ ΟΡΦΕΑ

To folly της Ερωτικής Ένωσης είναι αφιερωμένο στην αρχαιοελληνική θεώρηση του έρωτα. Οι αναφορές στηρίζονται στην ορφική παράδοση, που είναι γνωστό ότι επηρέασε καθοριστικά την πυθαγόρεια και την πλάτωνική φιλοσοφία. Στην πυθαγόρεια αριθμοσοφία ο αριθμός 2 εκφράζει το θηλυκό και ο αριθμός 3 το αρσενικό, τον ίδιο τον αριθμό. Ο αριθμός 6, το γινόμενο των αριθμών 2 και 3, θεωρείται οτι συμβολίζει τόσο την ερωτική ένωση όσο και το ερμαφρόδιτο. Η γεωμετρική έκφραση του συγκεκριμένου συμβολισμού του αριθμού 6 για τους πυθαγόρειους εκφράζεται από το σχήμα του εξαγράμματος, το εξάκτινο αστέρι. Ο Πλάτωνας, στο έργο του Συμπόσιο ή Περί έρωτος, αναφέρει ότι αρχικά τα φύλα των ανθρώπων ήταν τρία. Ο άνδρας που καταγόταν από τον ήλιο, η γυναίκα που καταγόταν από τη γη και το ερμαφρόδιτο που καταγόταν από τη Σελήνη. Η ουριστική συμπεριφορά των ερμαφρόδιτων, οδήγησε στην τιμωρία τους από τους θεούς με το διαχώρισμό των σωμάτων τους σε αρσενικό και θηλυκό. Έτσι, λοιπόν, οι άνθρωποι που κατάγονταν από τον ήλιο και τη γη είναι ομοφυλόφιλοι, ενώ οι καταγόμενοι από τους ερμαφρόδιτους είναι ετεροφυλόφιλοι. Τέλος, κατά την ορφική παράδοση, οι αμφιφυλοφιλικές τάσεις του Ορφέα, εκφράζονται την διττή φύση μας, δηλαδή τη συνύπαρξη του αρσενικού και του θηλυκού στοιχείου σε κάθε άνθρωπο. Ο σχεδιασμός, λοιπόν, του folly της Ερωτικής Ένωσης ζεκίνησε από την τομή, χρησιμοποιώντας το σχήμα του εξαγράμματος. Από εκεί, προέκυψαν οι δύο πυραμίδες που συνθέτουν την κατασκευή. Η κατωφερής πυραμίδα από μπετόν συμβολίζει τη γυναίκα και το γήινο στοιχείο. Η ανωφερής πυραμίδα από χάλυβα συμβολίζει τον άντρα και το ουράνιο στοιχείο. Η εγκατάσταση εδράζεται σε μια τεχνήτη εδαφική κοιλότητα, ώστε η πρόσβαση να γίνεται από το μέσον των ύψους των συμπλεκόμενων πυραμιδών μέσω γέφυρας. Το εσωτερικό της κατασκευής οργανώνεται βαθμιδωτά και η κίνηση επιτυγχάνεται μέσω κλιμάκων. Έναντι της είσοδου διαμορφώνεται ένας τεχνητός καταρράκτης, ενώ η κοιλότητα εξωτερικά περιβάλλεται από έναν υδατινό δδακτύλιο.

Ορφική Κεφαλή
Γλυπτική σύνθεση πλησίον της “Ερωτικής Ένωσης” αφιερωμενή στο μύθο του Ορφέα με διπλή ανάγνωση:
1. το κεφάλι που κατέληξε στις ακτές της Λέσβου
2. το ανδρικό μόριο ως σύμβολο της ανδρικής ομοφυλοφιλίας έμπνευση από το Memorial to Man (Wallpaper-1947) του Isamu Noguchi

ΚΕΝΟΤΑΦΙΟ ΑΓΙΟΥ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΥ: ΡΟΔΙΝΟ ΤΟΠΟ

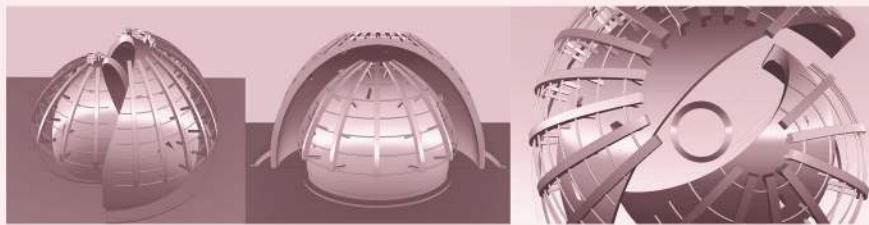

Πολλοί μύθοι συνδέουν τον Άγιο Βαλεντίνο με την ιδιότητά του ως προστάτη των ερωτευμένων. Έναν από αυτούς χρησιμοποιήσαμε και εμείς για τη δημιουργία ενός κενοταφίου προς τιμή του στον κήπο του έρωτα. Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτόν τον μύθο ο άγιος Βαλεντίνος προσφέροντας ένα τριαντάφυλλο σε ένα ερωτευμένο ζευγάρι νέων που μάλωνε, καθώς περνούσε έξω από τον κήπο του, κατάφερε να τους συμφιλιώσει και αργότερα να ευλογήσει τον γάμο τους. Αυτός ο μύθος οδήγησε στο σχεδιασμό του κενοταφίου ως μία πτυχωση του εδάφους, που παραπέμπει στη μορφή του ρόδου. Μικροί πράσινοι λόφοι σχηματίζουν τα εξωτερικά πέταλα. Τα κεντρικά κατασκευάζονται από δύο μπετονένια κελύφη, που καλύπτονται από μία σύμμεικτη κατασκευή από ξύλο και μέταλλο, πάνω στην οποία αναρριχώνται φυτά, ώστε να βρίσκονται στην ίδια λογική με τους πράσινους λόφους. Μετά το χλοερό, εξωτερικό τοπίο, ο εσωτερικός χώρος λαμβάνει πορφυρές αποχρώσεις, έτσι ώστε να αποτελεί ένα αντιθετικό στοιχείο έκπληξης για τον επισκέπτη. Τα μπετόνια κελύφη διαθέτουν οπές, οι οποίες επιτρέπουν τον ειδυλλιακό φωτισμό του εσωτερικού χώρου, ο οποίος είναι ημιυπαίθριος. Στο κέντρο της κατασκευής δημιουργείται ένα κυκλικό στοιχείο νερού στη μέση του οποίου φυτεύεται μία τριανταφυλλιά συγκεκριμένης ποικιλίας, που ονομάζεται “san valentin”. Στο βάθος του χώρου τοποθετείται μία ενημερωτική πλακέτα.

ΒΟΗΘΙΚΕΣ ΥΠΟΛΟΜΕΣ: ΤΟ ΚΑΦΕ ΚΑΙ Ο ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΚΑΦΕ

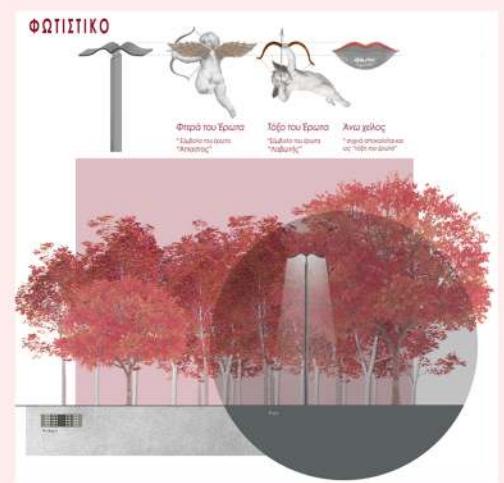
Η τελευταία στάση στον Κήπο του Έρωτα είναι το καφέ. Είναι ήδη γνωστό ότι η καφετέρια έχει σχεδιαστεί ως φυσική συνέχεια των αναβαθμών. Το φυτευένο δώμα του κτιρίου βρίσκεται στο ίδιο ύψος με τον ανώτερο αναβαθμό και ακολουθεί την ίδια γεωμετρία με αυτόν. Η ενιαία φυτεμένη επιφάνεια του δώματος διαρρηγνύεται από το σχηματισμό ενός αιθρίου που ακολουθεί την ίδια γεωμετρία, ενώ η μία των πλευράς έχει διαμορφωθεί ως κεκλιμένο έδαφος, όπου υπάρχει σκάλα. Το υπόσκαφο αυτό κτίριο εσωτερικά διαμορφώνεται από δύο τεμνόμενες πτέρυγες στο σκοτεινό άκρο των οποίων τοποθετούνται οι χώροι υγεινής από τη μία, το μπαρ και η κουζίνα από την άλλη. Όλος ο υπόλοιπος χώρος, ο οποίος είναι διαμπερής, αφού διαθέτει ναλοστάσια, και από τις δύο πλευρές καλύπτεται με τραπεζοκαθίσματα. Ο υπάιθριος χώρος της καφετέριας διαθέτει διάφορες ποιότητες, καθώς ο πρόβολος του φυτεμένου δώματος προσφέρει ένα στεγασμένο εξωτερικό χώρο. Η πρόσβαση στο καφέ, πέρα από το κεκλιμένο επίπεδο επιτυγχάνεται από τα περισσότερα μέρη του κήπου.

ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Η αστική επίπλωση του κήπου εμπνέεται από τις ερωτογενείς ζώνες του ανθρώπινου σώματος, των οποίων η αφαιρετική απόδοση στη μορφή των καθιστικών γίνεται εμφανής στην παρακάτω κατοψή. Δημιουργούνται από χυτό υλικό λευκού χρώματος. Η χρήση τους προορίζεται για όλη την έκταση του κήπου με κυρίαρχό σημείο, δημοσίας Αναβαθμούς του Έρωτα.

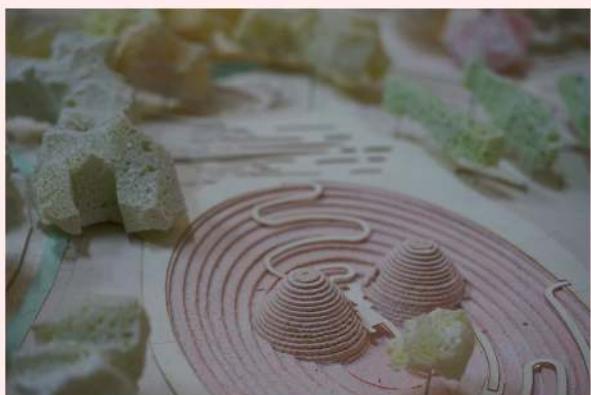

Ο σχεδιασμός του φωτιστικού εμπνέεται από τη μορφή του ερωτιδέα, την προσωποίση του θεού Έρωτα ως φτερωτό βρέφος που φέρει τόξο και βέλος. Η γραμμή που περιγράφει τα φτερά του συμπίπτει με τη γραμμή του τόξου του, ενώ το περίγραμμα του άνω χείλους του ανθρώπου, συνάριθμον το τόξο του έρωτα. Με βάση, λοιπόν, αυτή τη γραμμή σχεδιάσαμε το φωτιστικό, που παρατηρείται στις παρακάτω εικόνες.

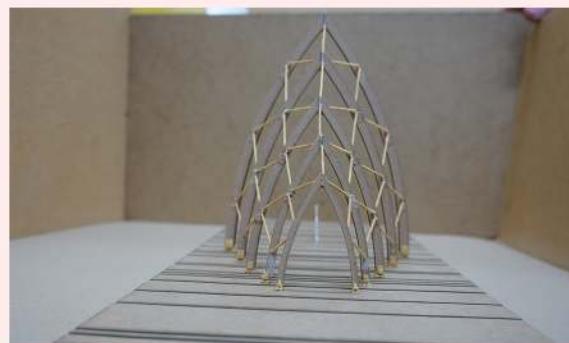
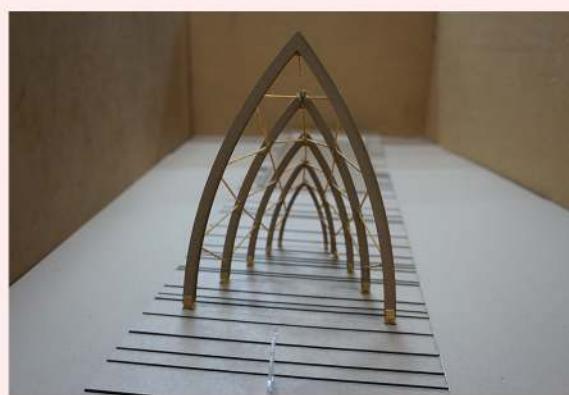
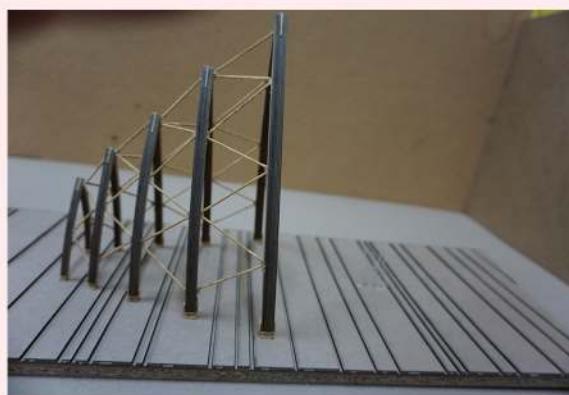
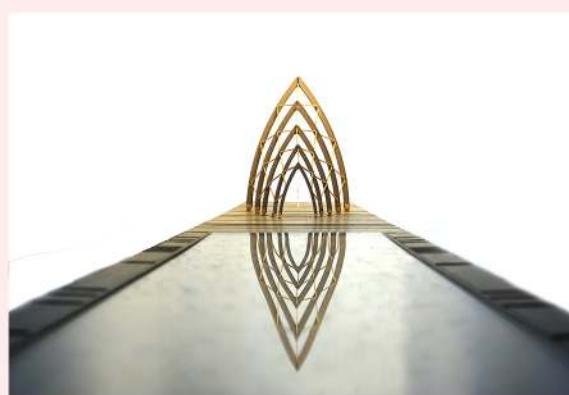

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΤΑ FOLLIES: ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ

ΕΙΣΟΔΟΣ

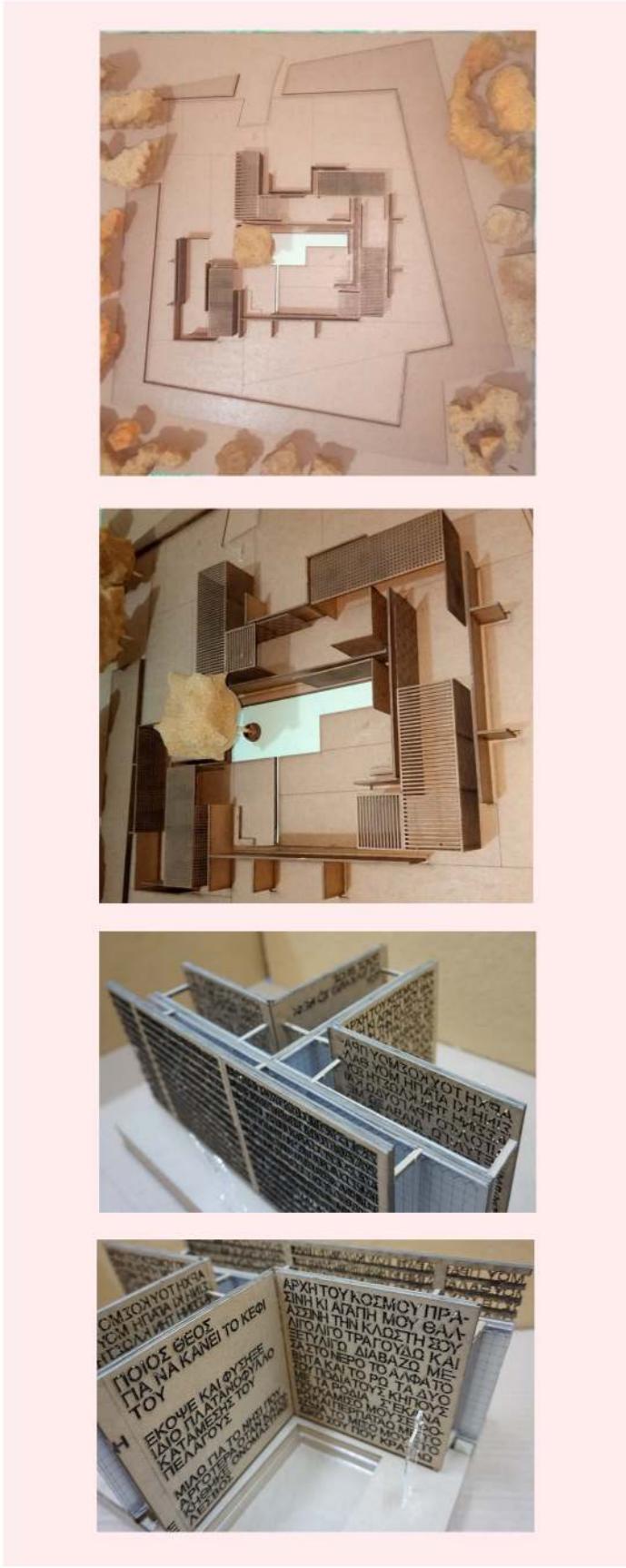
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΑΟΥ ΜΕΣΣΩΝ

ΣΑΠΦΩ ΚΑΙ ΛΟΓΓΟΣ

Ο ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ ΤΟΥ ΕΛΥΤΗ

ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΚΕΝΟΤΑΦΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΥ

ΤΟ ΚΑΦΕ

